

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת וילך

האמצעי והמטרה

פרשתנו מלווה את משה רבנו ביום האחרון לחייו, ובו הוא מעביר את שרביט ההנהגה ליהושע:

"וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לַיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינַי כָּל יִשְׂרָאֵל חָזַק וְאַמֵץ כִּי אַתָּה תָּבֹא אֶת הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע ה' לְאַבְרָם לְתֵת לָהֶם וְאַתָּה תִּנְחָלְנָה אוֹתָם" (דברים לא, ז).

גדלותו של משה רבנו מתגלה במלוא הדרה גם ביומו האחרון. הוא איננו עסוק בעצמו אלא כל כולו דאגה לעם ישראל ולמנהיג אשר ימשיך את דרכו בהנהגת העם. הוא מחזק את יהושע לעיני כל ישראל ומעביר מסר מרגיע לכל הנוכחים: אל לכם לדאוג מהסתלקותי, אינכם נשארים לבד. זכותם במנהיג שימשיך את דרכי ויביאכם אל הארץ. אמנם אני לא זכיתי לממש את כל החלומות, אך אתה, יהושע, תזכה לבוא לארץ ולהנחילה לישראל. שעת קיום ההבטחה הגיעה, ועליך מוטל לגמור את המלאכה...

בהמשך הפרק הקב"ה פונה בעצמו ליהושע במילים דומות למילותיו של משה: "חֲזַק וְאַמֵץ כִּי אַתָּה תָּבִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם" (שם כג). רש"י מפנה את תשומת ליבנו להבדל בין המילה "תבוא" שבה משתמש משה ("כי אתה תבוא את העם הזה אל הארץ") למילה "תביא" המופיעה בדברי ה' ליהושע. רש"י מסביר שמשה רבנו מנחה את יהושע לבוא עם העם, לעבוד בשותפות עם זקני הדור ולהתייעץ עימם, ואילו ה' מדגיש "תביא על כרחם – הכול תלוי בך".

ודאי שאין כאן מחלוקת בין ה' למשה על דרכי ההנהגה הראויות, אלא שיש להבחין בין המטרה ובין הדרך להשיגה.

הקב"ה מצווה את יהושע להביא את ישראל אל הארץ, ומימוש יעד זה נתון לאחריותו הבלעדית של יהושע. עצת הזקנים ושמיעת העם הן אבני הדרך להשגת היעד, כי בעשייה משותפת מגיעים לתוצאות טובות לעין ערוך מהנהגה בדרך של שררה.

אם כן שתי ההוראות – תבוא ותביא – משלימות זו את זו: תבוא עם העם, ובדרך זו תביא אותם אל היעד הנכסף.

שאל דוד בוצ'קו